

Fonden for E. Marcussens Feriehuse

c/o Bornholms Forvaltning A/S
Liseruten 1
3730 Nexø
CVR-nr. 52 54 61 17

Årsrapport for 2018/19

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på fondens
bestyrelsesmøde den 14. februar 2020



Peter Paldan Sørensen
dirigent



Tornegade 4, 1. sal, 3700 Rønne • Tel. 5695 1066
Liseruten 1, 3730 Nexø • Tel. 5649 2695

mail@bornholmsrevision.dk • bornholmsrevision.dk
CVR: DK-37 85 84 98
Bank: Nordea, kontonr. 0658-6282 621 493

Indholdsfortegnelse

	Side
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	1
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	2
Ledelsesberetning	
Fondsoplysninger	5
Ledelsesberetning	6
Årsregnskab	
Anvendt regnskabspraksis	11
Resultatopgørelse 1. oktober 2018 - 30. september 2019	14
Balance 30. september 2019	15
Noter til årsrapporten	17

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. oktober 2018 - 30. september 2019 for Fonden for E. Marcussens Feriehuse.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.


Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. september 2019 og resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. oktober 2018 - 30. september 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til bestyrelsens godkendelse.

Nexø, den 14. februar 2020

Bestyrelse


Peter Paldan Sørensen
formand


Preben Pedersen


Mads Christian Meisner


Per Eiler Hansen


Gert Møller-Jensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til ledelsen i Fonden for E. Marcussens Feriehuse

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Fonden for E. Marcussens Feriehuse for regnskabsåret 1. oktober 2018 - 30. september 2019, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. september 2019 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. oktober 2018 - 30. september 2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vor revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vort ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vore øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vort mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vor konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vor revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vor konklusion. Vor konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vor revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vor konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vor revision af årsregnskabet er det vort ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vor viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vort ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Baseret på det udførte arbejde er det vor opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Nexø, den 14. februar 2020

Bornholms Revision A/S
Godkendt revisionsaktieselskab
CVR-nr. 37 85 84 98



Jens-Otto A. Sonne
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne15625

Fondsoplysninger

Fonden	Fonden for E. Marcussens Feriehuse c/o Bornholms Forvaltning A/S Liseruten 1 3730 Nexø CVR-nr.: 52 54 61 17 Regnskabsperiode: 1. oktober 2018 - 30. september 2019 Hjemsted: Bornholm
Bestyrelse	Peter Paldan Sørensen, formand Preben Pedersen Mads Christian Meisner Per Eiler Hansen Gert Møller-Jensen
Revision	Bornholms Revision A/S Godkendt revisionsaktieselskab Liseruten 1 3730 Nexø

Ledelsesberetning

Selskabets væsentligste aktiviteter

Fondens formål er i overensstemmelse med de i nærværende fundats indeholdte forskrifter at - opføre og udleje ferieboliger på fondens ejendom for herigennem at tilvejebringe mulighed for rekreative ophold på fondens ejendom for ældre, enlige, handicappede eller andre dermed ligestillede, at - bidrage til studie-/uddannelsesrejser for unge fra Bornholm ved lån eller legater og at - yde bidrag til andre almennyttige formål på Bornholm i det omfang det bestemmes enstemmigt.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Fondens resultatopgørelse for 2018/19 udviser et overskud på kr. 151.314, og fondens balance pr. 30. september 2019 udviser en egenkapital på kr. 13.257.963.

Redegørelse for god fondsledelse

Med henvisning til årsregnskabslovens § 77a, har bestyrelsen udarbejdet sin ledelsesberetning i overensstemmelse med anbefalingerne fra Komitéen for god Fondsledelse, idet bestyrelsen nedenfor enten følger anbefalingerne eller forklarer, hvorfor der måtte være truffet andre beslutninger end de anbefalede.

1. Åbenhed og kommunikation

Fonden for E. Marcussens Feriehuse har bestået siden 1974. Formanden for bestyrelsen varetager al ekstern kommunikation.

2. Bestyrelsens opgaver og ansvar

2.1 Overordnede opgaver og ansvar

Fonden tager én gang årligt, stilling til fondens overordnede strategi og uddelingspolitik.

2.2 Formanden for bestyrelsen

Det er bestyrelsesformanden i den erhvervsdrivende fond der organiserer, indkalder og leder bestyrelsesmøderne.

Hvis bestyrelsen, ud over formandshvervet, undtagelsesvis anmoder bestyrelsesformanden om at udføre særlige driftsopgaver for den erhvervsdrivende fond, skal der foreligge en bestyrelsesbeslutning, der sikrer, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion.

2.3 Bestyrelsens sammensætning og organisering

Det er sat i proces, at bestyrelsen årligt afklarer, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over, for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen. Kompetencer søges tilegnet løbende i den siddende bestyrelse og ved evt. udskiftning i bestyrelsen søges kompetencer, der ønskes tilført.

Udpegning af nye bestyrelsesmedlemmer sker af den tilbageværende bestyrelse. Er mere end én kandidat i spil, sker udvælgelse ved simpelt flertal. Ved stemmelighed, trækkes lod.

Bestyrelsen for fonden vurderer årligt, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over. Ved udvælgelse

Ledelsesberetning

af nye bestyrelsesmedlemmer, er der i bestyrelsen fokus på at bringe ønskede kompetencer til sæde i bestyrelsen, således at den samlede bestyrelse besidder en bred vifte af kompetencer.

Der er fokus på fornyelse og forandring i bestyrelsens kompetence behov, i takt med fondens vækst- og udviklingsfaser.

Fonden har ingen dattervirksomheder.

2.4 Uafhængighed

Den erhvervsdrivende fond er uafhængig i sig selv, og har ingen dattervirksomheder el.lign.

3 af bestyrelsens 5 medlemmer er uafhængige af fonden.

Bestyrelsen består af:

Advokat Peter Paldan Sørensen, 56 år, indtrådt i bestyrelsen i 2003

Preben Pedersen, 66 år, indtrådt i bestyrelsen i 2001

Mads Christian Meisner, 48 år, indtrådt i bestyrelsen i 2015

Per Eiler Hansen, 55 år, indtrådt i bestyrelsen i 2009

Gert Møller-Jensen, 65 år, indtrådt i bestyrelsen i 2015

2.5 Udpegningsperiode

Fondens bestyrelsesmedlemmer vælges for 5 år ad gangen, og der er aktuelt ikke fastsat nogen aldersgrænse.

2.6 Evaluering af arbejdet i bestyrelsen

Det er sat i proces, at bestyrelsen skal fastlægge en evalueringsprocedure, hvor formanden og de individuelle medlemmers bidrag evalueres årligt.

3. Ledelsens vederlag

Bestyrelsesmedlemmerne i den erhvervsdrivende fond modtager ikke vederlag.

Bestyrelsesmedlemmers rejseudgifter ifm. bestyrelsesmøder refunderes.

Ledelsesberetning

Redegørelse for fondens uddelingspolitik

Fondens uddelingspolitik er forankret i fondens vedtægter. Fondens formål er som beskrevet ovenfor at opføre og udleje ferieboliger på fondens ejendom for herigennem at tilvejebringe mulighed for rekreative ophold på fondens ejendom for ældre, enlige, handicappede eller andre dermed ligestillede, at bidrage til studie-/uddannelsesrejser for unge på Bornholm ved lån eller legater og at - yde bidrag til andre almennyttige formål på Bornholm i det omfang det bestemmes enstemmigt. Fonden her i året 2017/18 fortsat udlejet ferieboliger samt udloddet beløb til studie-/uddannelsesrejser.

Fondens til enhver tid værende kapital skal være placeret til fremme af det i vedtægternes §4 angivne formål, herunder i fast ejendom til brug for fondens aktiviteter.

Ved overskud i fondens årsregnskab, skal overskuddet prioriteres anvendt på følgende måde:

1. Bestyrelsen skal afgøre i hvilket omfang fondens ejendom næste år kan være til disposition til opfyldelse af fondens formål. Et eventuelt resterende overskud kan bestyrelsen henlægge til fondens grundkapital eller rådghedskapital.

Betydningsfulde hændelser, som er indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, som væsentligt vil kunne påvirke fondens finansielle stilling.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Fonden for E. Marcussens Feriehuse for 2018/19 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B med tilvalg fra højere klasser.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsrapporten for 2018/19 er aflagt i kr.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Resultatopgørelsen

Bruttofortjeneste

Fonden anvender bestemmelsen i årsregnskabslovens § 32, hvorefter fondens omsætning ikke er oplyst.

Bruttotab er et sammendrag af nettoomsætning med fradrag af omkostninger til andre eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Nettoomsætningen måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter. Alle former for afgivne rabatter er fratrukket i nettoomsætningen.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer mv.

Anvendt regnskabspraksis

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger samt realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer

Skat af årets resultat

Årets skat, som består af årets aktuelle fondsskat og ændring i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger måles til kostpris med tillæg og foretagne opskrivninger og med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdier:

	Brugstid	Restværdi
Bygninger	50 år	35 %
Solpaneler	10 år	0 %

Andre værdipapirer og kapitalandele, anlægsaktiver

Børsnoterede værdipapirer, der indregnes under anlægsaktiver, måles til dagsværdi på balancedagen.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Uddelinger

Den uddelingsramme og de eventuelle konkrete uddelinger, som bestyrelsen beslutter på årsregnskabsmødet, indregnes som en særlig post under egenkapitalen og fremgår af overskudsdisponeringen.

Anvendt regnskabspraksis

Konkrete uddelinger, som bestyrelsen har besluttet og meddelt de uddelingsberettigede inden balance-dagen, indregnes som gældsforpligtelse.

Fondsskat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balance-dagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen bortset fra poster, der føres direkte på egenkapitalen.

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører samt anden gæld, måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Resultatopgørelse 1. oktober 2018 - 30. september 2019

	<u>Note</u>	<u>2018/19</u>	<u>2017/18</u>
		kr.	kr.
Bruttofortjeneste		83.070	-50.562
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		<u>-144.753</u>	<u>-134.420</u>
Resultat før finansielle poster		-61.683	-184.982
Finansielle indtægter		210.441	41.389
Finansielle omkostninger		<u>-22.244</u>	<u>-14.313</u>
Resultat før skat		126.514	-157.906
Skat af årets resultat		<u>24.800</u>	<u>47.000</u>
Årets resultat		<u>151.314</u>	<u>-110.906</u>
Forslag til resultatdisponering			
Overført til uddelingsramme		150.000	150.000
Overført resultat		<u>1.314</u>	<u>-260.906</u>
		<u>151.314</u>	<u>-110.906</u>

Balance 30. september 2019

	<u>Note</u>	<u>2018/19</u>	<u>2017/18</u>
		kr.	kr.
Aktiver			
Grunde og bygninger		<u>9.537.247</u>	<u>9.682.000</u>
Materielle anlægsaktiver		<u>9.537.247</u>	<u>9.682.000</u>
Andre værdipapirer og kapitalandele		<u>3.391.395</u>	<u>3.227.887</u>
Finansielle anlægsaktiver		<u>3.391.395</u>	<u>3.227.887</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>12.928.642</u>	<u>12.909.887</u>
Andre tilgodehavender		0	6.051
Selskabsskat		6.432	0
Periodeafgrænsningsposter		<u>38.903</u>	<u>36.660</u>
Tilgodehavender		<u>45.335</u>	<u>42.711</u>
Likvide beholdninger		<u>480.852</u>	<u>479.850</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>526.187</u>	<u>522.561</u>
Aktiver i alt		<u>13.454.829</u>	<u>13.432.448</u>

Balance 30. september 2019

	<u>Note</u>	<u>2018/19</u> kr.	<u>2017/18</u> kr.
Passiver			
Grundkapital		5.735.235	5.735.235
Reserve for opskrivninger		4.894.409	4.971.881
Uddelingsramme		221.000	176.000
Overført resultat		<u>2.407.319</u>	<u>2.328.533</u>
Egenkapital	1	<u>13.257.963</u>	<u>13.211.649</u>
Hensættelse til udskudt skat		<u>178.200</u>	<u>203.000</u>
Hensatte forpligtelser i alt		<u>178.200</u>	<u>203.000</u>
Leverandører af varer og tjenesteydelser		<u>18.666</u>	<u>17.799</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>18.666</u>	<u>17.799</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>18.666</u>	<u>17.799</u>
Passiver i alt		<u>13.454.829</u>	<u>13.432.448</u>
Eventualposter mv.	2		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	3		

Noter

1 Egenkapital

	<u>Grundkapital</u>	<u>Reserve for op</u>	<u>Uddelingsramr</u>	<u>Overført resultat</u>	<u>I alt</u>
Egenkapital 1. oktober 2018	5.735.235	4.971.881	176.000	2.328.533	13.211.649
Opløsning af tidligere års opskrivning	0	-77.472	0	77.472	0
Årets uddelinger	0	0	-105.000	0	-105.000
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>150.000</u>	<u>1.314</u>	<u>151.314</u>
Egenkapital 30. september 2019	<u>5.735.235</u>	<u>4.894.409</u>	<u>221.000</u>	<u>2.407.319</u>	<u>13.257.963</u>

2 Eventualposter mv.

Fonden har ingen eventualforpligtelser.

3 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Ingen af fondens aktiver er stillet til sikkerhed for 3. mand.